

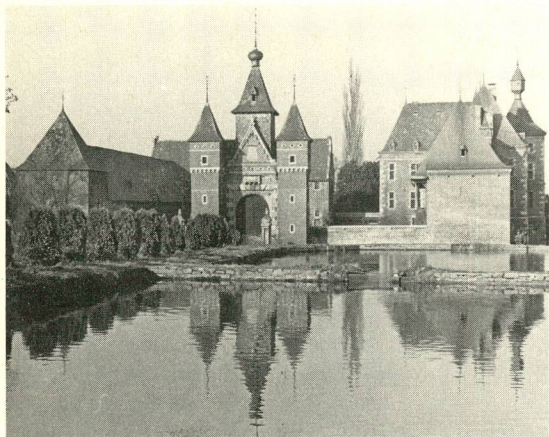
VOERSTREEK, gemeenschappelijke benaming voor zes landelijke dorpjes aan de overzijde van de Maas, vlak tegen de zuidgrens van Nederlands Limburg aan, nl. Moelingen, 's-Gravenvoeren, St.-Martensvoeren, St.-Pietersvoeren, Teuven en Remersdaal. Het riviertje de Voer gaf zijn naam aan deze Vlaamse streek, waartoe ook Aubel gerekend werd, voordat het verwaalste. De zes gemeenten tellen samen een bevolking van zo'n 4000 mensen : landbouwers, enkele kleine middenstanders en wat arbeiders, die meestal in de industrie van het Luikerbekken werken. De Voerstreek heeft een oppervlakte van 5.059 ha.

Van 1839 - toen ze van Nederlands Limburg werden afgescheiden - tot 8 november 1962, toen ze door de taalgrenswet bij onze provincie Limburg werden gevoegd, behoorden de zes Voerdorpjes administratief tot de Waalse provincie Luik. Dit berokkende de Luikenaren moeilijkheden en in 1933 stelde een Luikse volksvertegenwoordiger in een wetsvoorstel voor deze gemeenten bij Limburg te voegen. Om het zich wat gemakkelijker te maken beriep Luik zich in elk geval op Limburg voor de onderwijsinspectie, de dienst van de gebouwen, bruggen en wegen, het kadaster, de belastingen, de arbeidsbemiddeling en werkloosheid, de douanen en accijnzen en gedeeltelijk ook voor de post en de landbouwaangelegenheden.

Het parochie- en verenigingsleven was in de Voerstreek altijd Vlaams, tot op heden. Het onderwijs werd er steeds gegeven in het Nederlands. Daar kwam pas enige verandering in, toen het schoolhoofd van Remersdaal in 1953 de tweede graad van zijn lagere school verfranst. Van september 1963 af werd echter een grootscheepse campagne in de hele Voerstreek op touw gezet om er de jeugd te verfransen via het kleuter- en lager onderwijs. Dit gebeurde als reactie op het goedkeuren van de taalgrenswet van 8 november 1962 die de Voerstreek bij de provincie Limburg voegde. In tegen-

Het cultureel centrum Veltmanshuis te Sint-Martensvoeren.

Commanderie en forellenkwekerij te St.-Pieters-Voeren.

stelling met hun vroegere houding verzetten de Luikenaren zich ditmaal ongewoon heftig tegen die overheveling. In de Voerstreek zelf werd de actie tegen de overheveling gesteund door een aantal invloedrijke mensen. De systematische verfransingsactie sindsdien maakte er dankbaar gebruik van de faciliteiten, geboden door de taalgrenswet. Faciliteiten die bij Koninklijk Besluit in 1973 nog werden uitgebreid voor wat de oprichting van Franstalige scholen betreft. Van 1962 af was het lot van de Voerstreek op taalgebied oorzaak van heel wat politieke moeilijkheden, zelfs tot op regeringsniveau. Hoewel het lot van deze streek nog niet definitief bezegeld is lijken de spanningen verminderd. De verfransingsactie gaat inmiddels echter stelselmatig door (z. ook Overmaas en kaart aldaar).

PAUL MARTENS

VOGEL Albert (eigenlijk Louis Anthine) voor